

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/214575,Archiwum-Polskich-Losow-nowa-seria-wydawnicza-Archiwum-Instytutu-Pamieci-Narodow.html>
27.02.2026, 00:07

„Archiwum Polskich Losów” – nowa seria wydawnicza Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej

Seria wydawnicza „Archiwum Polskich Losów” – nowy projekt Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej – upamiętnia osoby wyróżniające się postawą i osiągnięciami w polskim życiu społecznym, politycznym i kulturalnym, a także wydarzenia, w których uczestniczyły w naznaczonym totalitaryzmem XX w.

[Archiwum IPN](#)

02.03.2025

W jej ramach prezentujemy postacie mniej znane, często bohaterów małych ojczyzn, które swoim patriotyzmem i poświęceniem dla ojczyzny zawsze będą budzić szacunek. Wśród bohaterów serii znajdą się obrońcy z września 1939 r. oraz ludzie tworzący Polskie Państwo Podziemne – zarówno na szczeblu kierowniczym, jak i lokalnym. Nie zabraknie też portretów tych, którzy sprzeciwiali się władzy narzuconej po wojnie społeczeństwu polskiemu, w tym członków Polskiego Stronnictwa Ludowego i żołnierzy konspiracji niepodległościowej, działaczy przedsierniowych środowisk demokratycznych w PRL i „Solidarności” oraz innych organizacji kontestujących rządy komunistyczne w Polsce. Historie tych ludzi, zwykle doświadczone prześladowaniami, możliwe są do odtworzenia w głównej mierze dzięki dokumentom pochodzącym z zasobu Archiwum IPN. Zachęcamy do poznania biografii osób, których trud i ofiarność dały Polsce wolność.

„Wierność złożonej przysiędze zaprowadziła go przez walki w kampanii polskiej 1939 r., działalność podziemną w okupowanej Warszawie, Powstanie Warszawskie i wreszcie powojenną konspirację niepodległościową do kazamatów Informacji Wojskowej. Skazany przez komunistyczny sąd na karę śmierci, rozstrzelany i skrycie pogrzebany, pozostaje jednym z Żołnierzy Niezłomnych czekających na odnalezienie i pochowanie”. Słowa ze wstępu do pierwszej broszury serii wydawniczej „Archiwum Polskich Losów” odnoszą się do kapitana Mieczysława Sokołowskiego (1908–1946) – jednego z wielu polskich bohaterów, którzy oddali życie ojczyźnie. Jego ukształtowany w domu rodzinnym patriotyzm umocniła służba wojskowa w 1. Dywizjonie Artylerii Konnej im. gen. Józefa Bema. Był oficerem cenionym przez przełożonych za talent dowódczy, sumienność w wykonywaniu obowiązków oraz szlachetność. Dał świadectwo niezłomnej postawy w najtrudniejszych czasach: gdy we wrześniu 1939 r. dowodził 3. baterią 1. dak, kiedy służył w szeregach Armii Krajowej i brał udział w Powstaniu Warszawskim. Po zakończeniu II wojny światowej kontynuował działalność konspiracyjną w strukturach Delegatury Sił Zbrojnych na Kraj i Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”. Za swoją niezłomną postawę został skazany 28 października 1946 r. przez komunistyczny sąd na karę śmierci i stracony 30 listopada tego roku. Miejsce jego pochówku pozostaje nieznane.

Broszura dostępna na stoisku Archiwum IPN w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL.

Posłuchaj o projekcie na IPNtv:

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Archiwum IPN

Projekt